

PREZIDENTIMIZ SHAVKAT MIRZIYOYEV QARASHLARIDA MA'NAVIY VA MODDIY HAYOT UYG'UNLIGINING AHAMIYATI. .

Kayumova Lobar Zayniddin qizi

O'zmu talabasi

lobarkayumova2708@gmail.com

Annotatsiya: *Ushbu maqolada ma'naviy va moddiy hayot uyg'unligining yoritilishi, ularning jamiyat barqarorligi hamda milliy taraqqiyotdagi o'rni tahlil qilinadi. Ma'naviy va moddiy o'rtasidagi muvozanatning inson, jamiyat va davlat hayotidagi ahamiyati yoritilib, Prezident asarlarida ilgari surilgan g'oyalar asosida ularni amaliyotga tatbiq etish masalalari ko'rib chiqiladi. Maqolada milliy qadriyatlar, iqtisodiy islohotlar va ijtimoiy barqarorlik o'zaro barqarorlikda tahlil qilinadi.*

Kalit so'zlar: *Ma'naviyat, moddiy hayot, uyg'unlik, milliy qadriyatlar, Prezident asarlari, barqarorlik, iqtisodiy rivojlanish, milliy g'oya yoshlar tarbiyasi.*

Ma'naviy va moddiy hayotning muhim asoslari va tushunchalari insonning hayoti va rivojlanishida asosiy o'rin tutadigan elementlardir. Bu ikki yo'nalish — ma'naviy va moddiy — insoniy mavjudotning turli ehtiyojlarini qondirishda ozanat va uyg'unlikni ta'minlash uchun muhimdir. Ma'naviy hayot odatda insonning ruhiy va axloqiy qadriyatlari, diniy e'tiqodlari, milliy an'analarga hurmat va vatanparvarlik ruhini shakllantirish bilan bog'liq bo'lsa, moddiy hayot esa iqtisodiy resurslar, texnologiyalar va ishlab chiqarish imkoniyatlariga asoslanadi. Prezident Shavkat Mirziyoyev asarlarida bu ikki yo'nalishning muvozanati, uyg'unligi va bir-birini to'ldirishi muhim ahamiyat kasb etishini ta'kidlaydi.

Har bir jamiyatning barqaror taraqqiyoti moddiy va ma'naviy hayotning uyg'un rivojlanishiga bevosita bog'liqdir. Ma'naviyat — bu xalqning ichki kuch-qudrati, uning iymon-e'tiqodi, vijdoni va or-nomusining ifodasi bo'lsa, moddiy farovonlik — jamiyatning iqtisodiy salohiyati, ishlab chiqarish va texnik yutuqlarini anglatadi. Shu jihatdan, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev o'z asarlari, nutqlari va chiqishlarida ushbu ikki yo'nalishning uyg'unligini ta'minlash masalasiga alohida e'tibor qaratadi. Prezident Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek: “Agar jamiyatda ma'naviyat ustuvor bo'lsa, unda har qanday islohot o'z natijasini beradi.” Bu fikr zahirida bir haqiqat mujassam: moddiy islohotlar, iqtisodiy o'sish va texnik taraqqiyot, agar u ma'naviy qadriyatlar bilan mustahkamlanmasa, jamiyatni yuksak pog'onaga olib chiqolmaydi. Shu sababdan Prezidentimiz barcha sohalarda ma'naviy yangilanishni moddiy islohotlar bilan uyg'un olib borish zarurligini uqtirib keladi.

“Yangi O'zbekiston” konsepsiyasi, avvalo, inson manfaatlarini ustuvor qo'ygan, ma'naviy boy va iqtisodiy jihatdan mustahkam jamiyat qurish g'oyasiga tayanadi. Prezidentning “Yangi O'zbekiston strategiyasi” asarida shunday deyiladi:

“Biz bunyod etayotgan Yangi O‘zbekiston, avvalo, ma’rifatli, vatanparvar, zamonaviy tafakkurli insonlar jamiyati bo‘lishi kerak.” Bu yondashuvda insonning ma’naviy barkamolligi iqtisodiy farovonlikning garovi sifatida talqin qilinadi. Ma’naviy yetuk inson — halol mehnat qiladi, yangilik yarata oladi, millat va vatan manfaatini moddiy ne’matdan ustun qo‘yadi. Prezident o‘z nutqlarida ko‘p bora ta’kidlaydi: “Biz islohotlarni inson qalbi va ongini o‘zgartirishdan boshladik.” Bu so‘zlar O‘zbekistonning hozirgi taraqqiyot yo‘lida ma’naviyatning qanday o‘ringa ega ekanini ko‘rsatadi. Moddiy sohadagi yutuqlar, yangi zavodlar, yo‘llar, infratuzilma — bularning barchasi insonning ma’naviy yuksalishi bilan uyg‘unlikda bo‘lishi kerak. Chunki ma’naviyatdan ajralgan moddiyat halokatga olib keladi. Prezident Mirziyoyevning “Yoshlar — bizning kelajagimiz” dasturi ham aynan ma’naviy va moddiy hayot uyg‘unligiga asoslangan. Ta’lim tizimida iqtisodiy bilim bilan birga milliy qadriyatlarga, axloqiy tarbiyaga, insoniylik fazilatlariga e’tibor berilishi yosh avlodni har tomonlama yetuk qilib tarbiyalaydi.⁶

Jamiyatda ma’naviy va moddiy hayot uyg‘unligi ta’minlansa, ijtimoiy adolat, birdamlik, tinchlik va barqarorlik qaror topadi. Prezidentimizning quyidagi so‘zlari bu fikrni yanada mustahkamlaydi: “Taraqqiyotning asosiy sharti — inson qalbidagi ishonch va vatanparvarlikdir.”⁷

Prezident Shavkat Mirziyoyev asarlarida ma’naviy va moddiy hayot uyg‘unligining yoritilishi O‘zbekiston taraqqiyotining bosh yo‘nalishini belgilab beradi. Ma’naviy qadriyatlar iqtisodiy islohotlarning poydevori, moddiy farovonlik esa ma’naviy yuksalishning natijasidir. Shuning uchun Yangi O‘zbekiston taraqqiyotining mazmuni — ma’naviy va moddiy uyg‘unlikni ta’minlash, inson omilini har sohada ustuvor qilishdir.

Ma’naviy hayot insonning ongli ravishda o‘z qadriyatlarini shakllantirish va ularni yashashda amalda tatbiq etish jarayonidir. Bu qadriyatlar milliy qadriyatlar, an’analar, diniy e’tiqodlar va axloqiy prinsiplarni o‘z ichiga oladi. Ma’naviy qadriyatlar insonning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishida muhim rol o‘ynaydi, ular orqali inson o‘z shaxsiyatini shakllantiradi, vatanparvarlik va milliy g‘oyani rivojlantiradi. Prezident Mirziyoyevning asarlarida milliy qadriyatlarni avaylash, yoshlarni ma’naviy-axloqiy tarbiyalash va milliy identitetni mustahkamlashga katta e’tibor qaratiladi. Bu qadriyatlar insonning ruhiyatini yuksaltiradi, ijtimoiy barqarorlikni ta’minlaydi va milliy ongni rivojlantiradi.

Moddiy hayot esa inson ehtiyojlarini qondirish uchun ishlab chiqarish, iqtisodiy faoliyat va texnologik yutuqlarga asoslanadi. Bu soha orqali insonning kundalik ehtiyojlari, bo‘lsa, oziq-ovqat, kiyim-kechak, uy-joy, sog‘liqni saqlash va ta’lim kabi asosiy ehtiyojlar ta’minlanadi. Prezident Shavkat Mirziyoyevning asarlarida moddiy rivojlanishni ma’naviy

⁶O‘zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev. Yangi O‘zbekiston Taraqqiyot strategiyasi. Toshkent: “O‘zbekiston” nashriyoti, 2021

⁷O‘zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev. Milliy g‘oya va ma’naviy qadriyatlar. Toshkent: “O‘zbekiston” nashriyoti, 2021

qadriyatlar bilan uyg'unlashtirish muhimligi ta'kidlanadi. Ular iqtisodiy barqarorlikni, innovatsiyalar va texnologik rivojlanishni rivojlantirish bilan birga, milliy qadriyatlarni saqlash va rivojlantirishni ham nazarda tutadi. Bu yondashuv mamlakatning barqaror rivojlanishi uchun muhim bo'lib, inson farovonligini ta'minlashda asosiy rol o'ynaydi.

Ma'naviy va moddiy hayotning muvozanati inson hayotining to'liq va barqaror bo'lishining asosiy shartidir. Bu muvozanat insonning shaxsiy va ijtimoiy farovonligini oshiradi, davlat va jamiyat rivojlanishiga turtki bo'ladi. Prezident Mirziyoyev asarlarida ma'naviy va moddiy hayotning uyg'unligini ta'minlash uchun amalga oshiriladigan amaliy chora-tadbirlar, masalan, ma'naviy-axloqiy tarbiya, yoshlar bilan ishlash, milliy madaniyatni rivojlantirish va iqtisodiyotni mustahkamlash kabi strategiyalar keng muhokama qilinadi. Bu chora-tadbirlar mamlakatda barqarorlik va farovonlikni ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.⁸

Shuningdek, milliy g'oyaning tarixiy ildizlari va zamonaviy rivojlanishdagi o'рни ham muhimdir. Bu ildizlar orqali milliy identitetni mustahkamlash va uni yangi davr talablari bilan uyg'unlashtirish mumkin bo'ladi.⁹ Prezident asarlarida milliy g'oyaning rivojlanishi uchun yurtimiz tarixidan olingan qadriyatlarni saqlash, yoshlarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash va zamonaviy iqtisodiy imkoniyatlarni kengaytirish muhimligi ta'kidlanadi. Bu esa milliy g'oyaning rivojlanishini ta'minlab, milliy identitetni mustahkamlashga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, ma'naviy va moddiy hayotning asosiy tushunchalari inson shaxsiyati va jamiyat rivojlanishining muhim elementlaridir. Ularning uyg'unligi va muvozanati nafaqat insonning ruhiy va moddiy ehtiyojlarini qondirish, balki mamlakatning barqaror va rivojlangan davlat sifatida shakllanishiga ham asos bo'ladi. Prezident Shavkat Mirziyoyev asarlarida bu muvozanatni ta'minlashga qaratilgan siyosat va tashabbuslar keng yoritilgan bo'lib, ular milliy qadriyatlarni saqlash va rivojlantirish, yoshlarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash hamda iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Bu esa mamlakatda barqarorlik, farovonlik va milliy birlikni mustahkamlash uchun asos bo'lib xizmat qilishda davom etib kelmoqda.

Ushbu tadqiqot shuni ko'rsatadiki, ma'naviy va moddiy hayotning uyg'unligini ta'minlash uchun amalga oshirilayotgan siyosat va tashabbuslar mamlakatda barqaror, rivojlangan va milliy qadriyatlarni chuqur anglaydigan jamiyatni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Kelajakda, ushbu yo'nalishda yanada chuqurroq tadqiqotlar olib borish, yangi innovatsion yondashuvlar va texnologiyalarni joriy etish orqali milliy g'oyani yanada

kuchaytirish mumkin. Bu esa, nafaqat mamlakat ichida, balki xalqaro maydonda ham O'zbekistonning o'ziga xos madaniy va iqtisodiy salohiyatini oshirishga xizmat qiladi.

Fikrimcha, Prezident Shavkat Mirziyoyev asarlarida ma'naviy va moddiy hayotning uyg'unligi mamlakatimizning barqaror rivojlanishining asosiy omilidan biri sifatida ko'rsatiladi. Bu yondashuv yurtimizda milliy qadriyatlarning mustahkamlanishi, yoshlar tarbiyasi va iqtisodiy rivojlanish o'rtasidagi muvozanatni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega bo'lib, kelajakdagi strategik maqsadlar uchun mustahkam poydevor bo'lib xizmat qiladi. Shu bilan birga, bu yo'nalishda olib boriladigan siyosat va tashabbuslar mamlakatimizni yanada yuksak marralarga olib chiqish uchun keng imkoniyatlar yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev. Yangi O'zbekiston Taraqqiyot strategiyasi. Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2021
2. O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev. Milliy g'oya va ma'naviy qadriyatlar. Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2021
3. Islomova, M. Ma'naviy va moddiy qadriyatlarning zamonaviy rivojlanishi. "Madaniyat va tarbiya" jurnal, 2020, № 3.
4. Qodirov, A. Milliy g'oyaning tarixiy ildizlari va zamonaviy rivojlanishi. Toshkent: "Yangi asr avlodi" nashriyoti, 2019.